USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE | CPI COMMUNITY PARTNERS INTERNATIONAL

HIV/TB Agency, Information and Services Activity

Knowledge sharing on Strengthen Community Linkage to TB Care

Daw Yamone Phoo

Community Volunteer Supervisor ,

Hlaingtharyar MATA HIV/TB AIS Fixed clinic

Myanmar Anti TB Association

15th December 2023

PATH | CHDI CENTER for HEALTH AND DEVELOPMENT INITIATIVE | CPM Community Partners Myanmar | The Union | MEDICAL ACTION MYANMAR | MÉDECINS DU MONDE | AHRN ASIAN HARM REDUCTION NETWORK | psi Myanmar | MPG

HIV/TB Agency, Information and Services Activity

Structure of Volunteer Network

Structure of Community Mobilization (SCL-TBC) Organogram

♦ Active and Trained Volunteers(n=8)

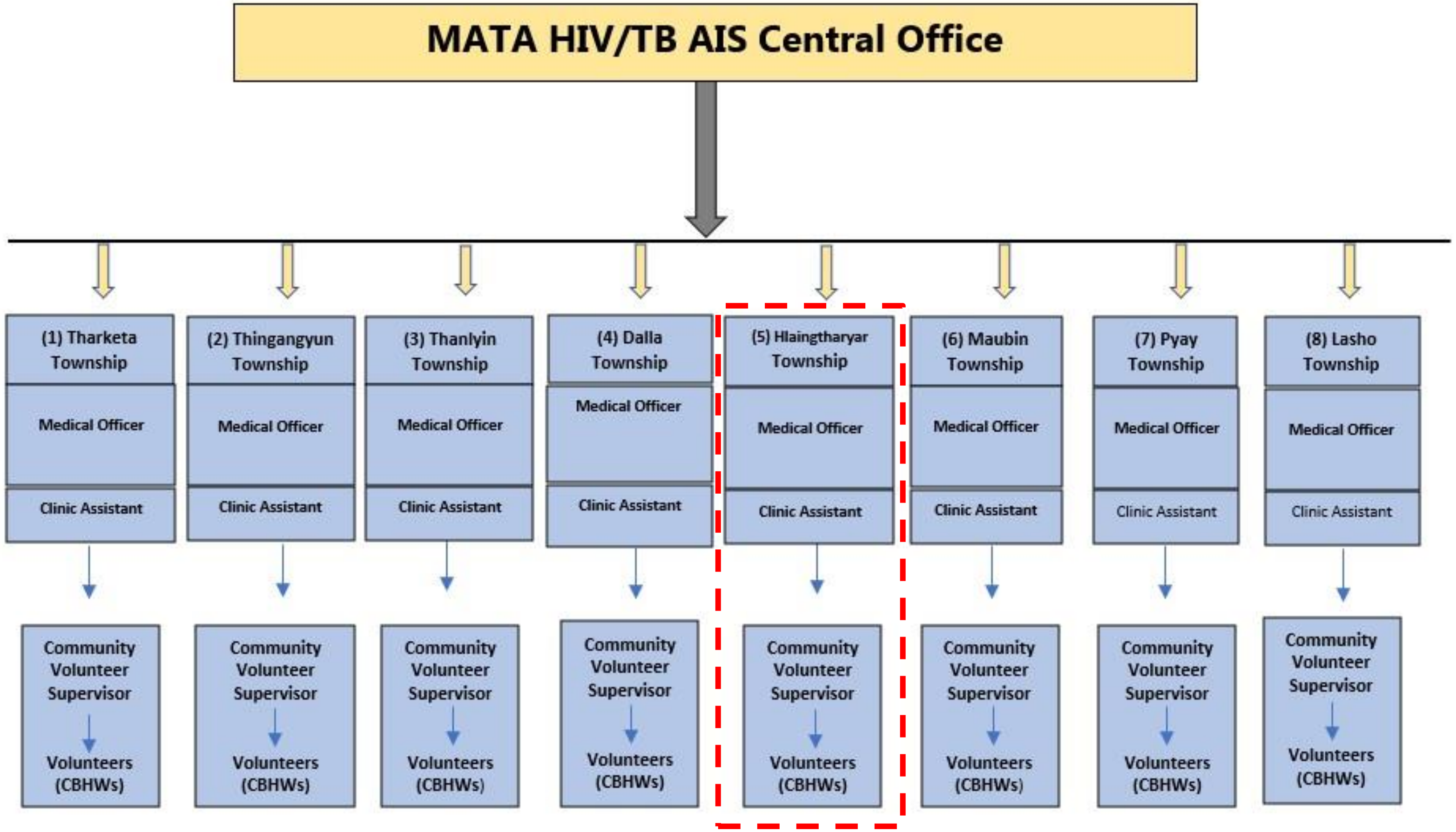

Process of Community mobilization (SCL-TBC) network

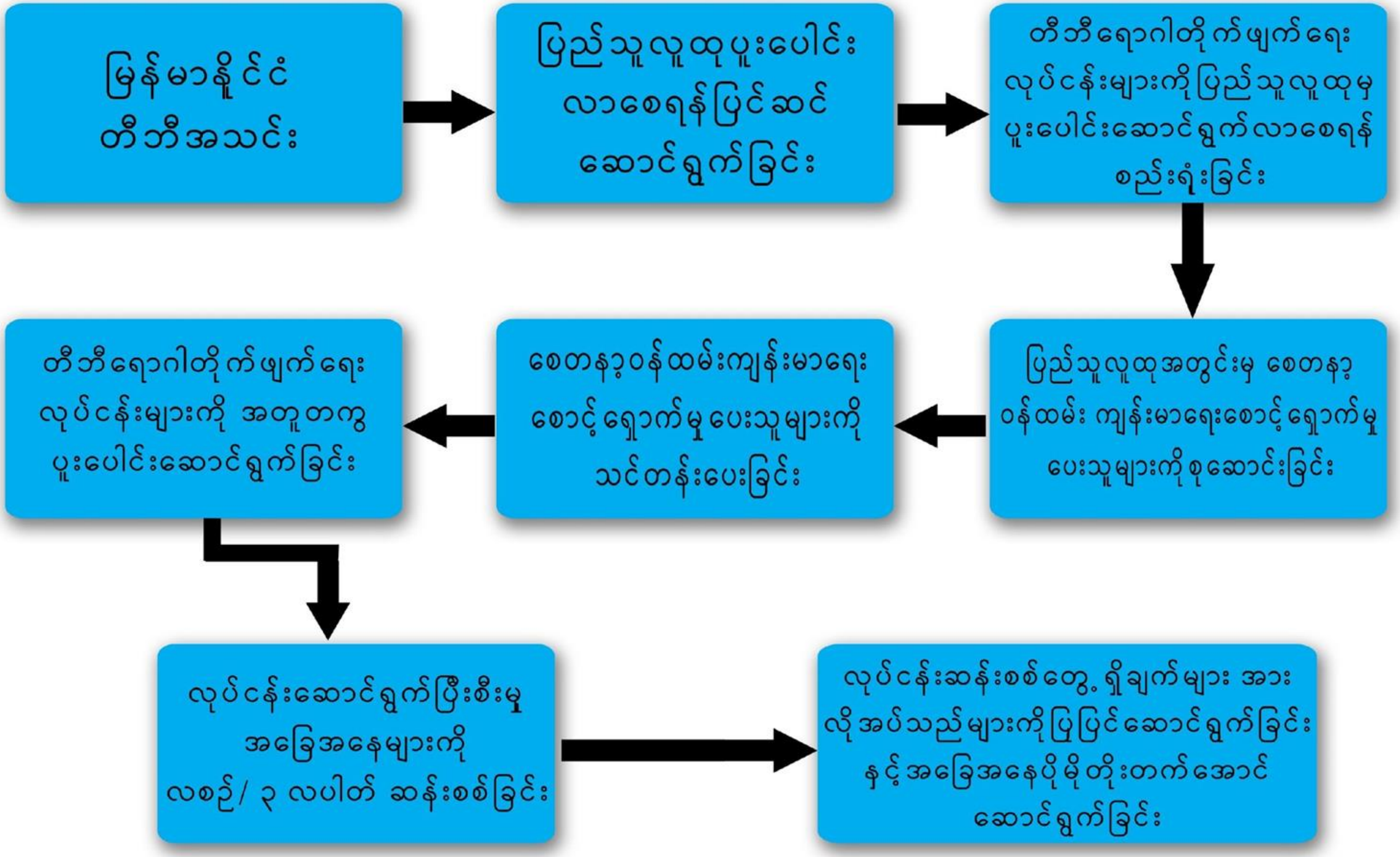

PROCESS OF COMMUNITY MOBILIZATION

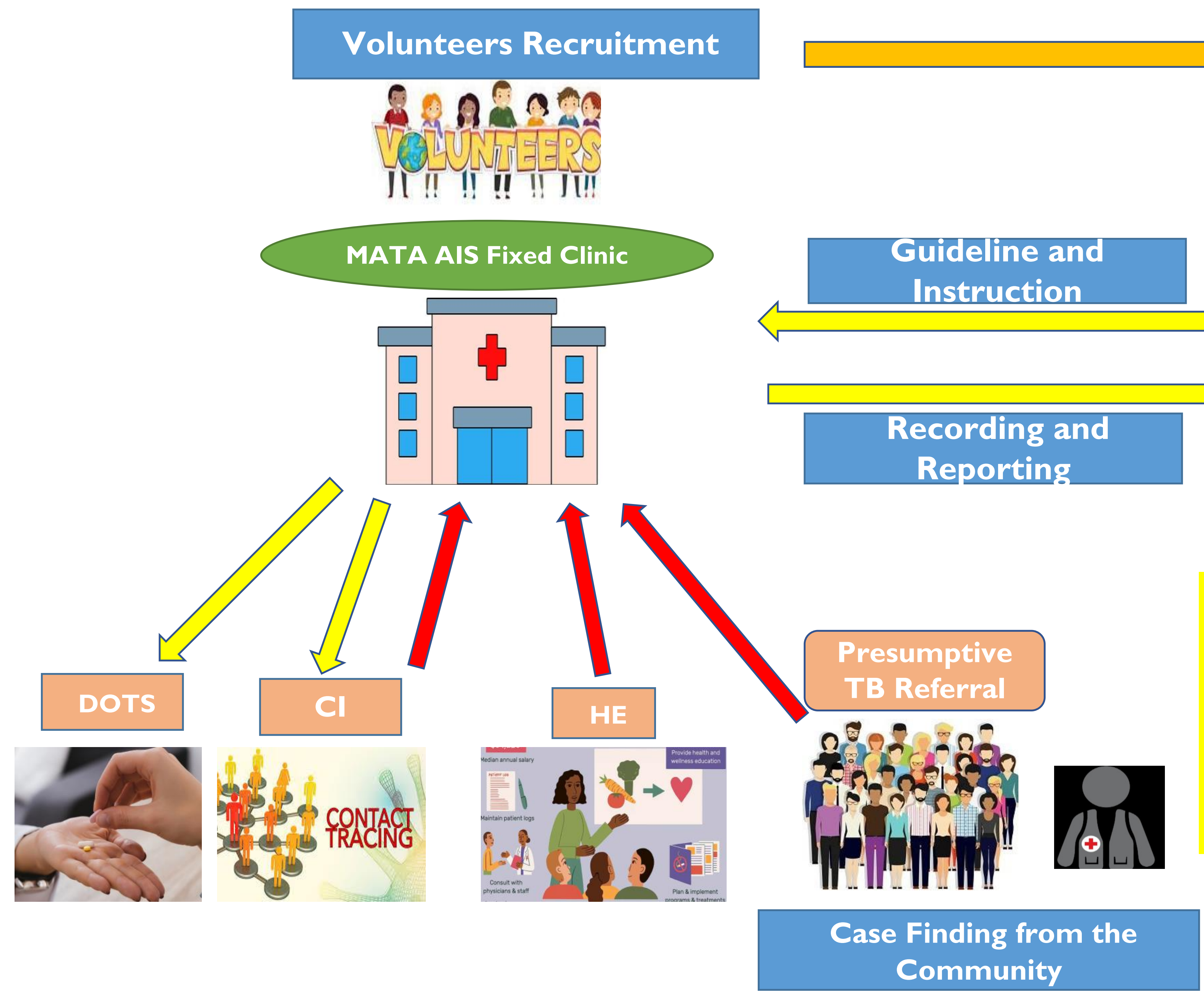

စေတနာ့ဝန်ထမ်းကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်ပေးသူများ၏ လုပ်ငန်းတာဝန် ဝတ္တရားများ

1. တီဘီရောဂါနှင့် ပတ်သက်၍ စီမံချက်မှပို့ချသော သင်တန်းများတွင် ပါဝင်တက်ရောက်ခြင်း။
2. တီဘီလူနာနှင့် ပြည်သူလူထုအား ကျန်းမာရေးပညာပေးခြင်း
3. တီဘီသံသယလူနာများကို ဆေးခန်းသို့ ညွှန်းပို့ခြင်း
4. ညွှန်းပို့ထားသောလူနာများ၏ရောဂါအခြေအနေများကို ဆေးခန်းတာဝန်ခံထံသို့ ပြန်လည်မေးမြန်းခြင်း။
5. ကျန်းမာရေးဌာနသို့ကိုယ်တိုင်မသွားနိုင်သော လူနာများထံမှ သလိပ်နမူနာများကိုဆေးခန်းတွင်စုစည်း၍ (Sputum Collection) ဓါတ်ခွဲခန်းသို့ သလိပ်နမူနာများပို့ပေးခြင်း၊
6. ဓါတ်ခွဲခန်းမှ ပြန်လည်ပေးပို့သော သလိပ်နမူနာအဖြေများကို သွားရောက်ယူဆောင်၍ သက်ဆိုင်ရာ ဆေးခန်းတာဝန်ခံထံသို့ ပြန်လည်ပေးပို့ခြင်း။
7. တီဘီလူနာအား ဆေးခန်းသို့ ရက်ချိန်းပြန်လည်ပြရမည့် အချိန်နှင့် သလိပ်ပြန်လည်စစ်ဆေးရမည့် အချိန်တို့ကို သတိပေးခြင်း၊ ညွှန်းပို့ခြင်း
8. တီဘီလူနာ၏ အတူနေမိသားစုများကို တီဘီသံသယရှိမရှိ စစ်ဆေးမေးမြန်းခြင်းနှင့် တီဘီရောဂါ ရှိ/မရှိ စစ်ဆေးနိုင်ရန်အတွက် ဆေးခန်းသို့ ညွှန်းပို့ခြင်း၊
9. မိသားစုဝင်မှ ဆေးတိုက်ကျွေးသော တီဘီလူနာများတွင် ဆေးသောက်ပျက်ကွက်သည့် လူနာရှိပါက ဆေးပြန်လည်သောက်ရန် နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးပညာပေး (TB Counselling) ပြောကြားခြင်း၊
10. တီဘီလူနာကို အိမ်တိုင်ရာရောက် တိုက်ရိုက်စောင့်ကြပ် ကြည့်ရှုဆေးတိုက်ကျွေးခြင်း (DOT)
11. လူနာနှင့်ပတ်သက်သော စာရင်းအင်းများ ပြုစုခြင်းနှင့် တာဝန်ခံဆရာဝန်သို့ လစဉ် စာရင်းပေးပို့ခြင်း။
12. လကုန်အစည်းအဝေးများ နှင့် (၃)လပတ်အစည်းဝေးများတွင် ပါဝင်တက်ရောက်ခြင်း။

Training of Community Volunteers (Community-based Health worker)

Training on Infection Control by CPI

Health Education

စေတနာ့ဝန်ထမ်း ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသူများမှ
ရပ်ရွာပြည်သူလူထုအား တီဘီရောဂါအကြောင်း
ကျန်းမာရေးပညာပေးနေပုံ

Volunteer Referral

စေတနာ့ဝန်ထမ်း ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသူမှ
တီဘီသံသယလူနာအား ဆေးခန်းသို့ ညွှန်းပို့နေပုံ

Contact Investigation

စေတနာ့ဝန်ထမ်း ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသူမှ
တီဘီလူနာလူနာနှင့်အတူနေသူများအား
ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးခြင်း (CI) ဆောင်ရွက်နေပုံ

စေတနာ့ဝန်ထမ်း ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသူမှ
တီဘီလူနာနှင့်အတူနေမိသားစုဝင်
များအား တီဘီရောဂါအကြောင်း ကျန်းမာရေးပညာပေးနေပုံ

Home-based DOT Provision

စေတနာ့ဝန်ထမ်း ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသူမှ
တီဘီလူနာအား အိမ်တိုက်ရာရောက် တီဘီဆေး
တိုက်ကျွေးနေပုံ

Evaluation & Scale Up

MATA AIS Fixed Clinic (လှိုင်သာယာ) ဆေးခန်းတွင်
တာဝန်ခံဆရာဝန်နှင့် စေတနာ့ဝန်ထမ်း
ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသူများ
လပါတ်အစည်းအဝေး ပြုလုပ်နေပုံ

Main Activities of Community Volunteers

- တီဘီရောဂါအကြောင်း ကျန်းမာရေးပညာပေးခြင်း
- တီဘီရောဂါဖြစ်နိုင်ခြေများသောသူ(တီဘီရောဂါလက္ခဏာရှိသူ) များအားရှာဖွေ၍ ဆေးခန်းသို့ ညွှန်းပို့ခြင်း
- တီဘီလူနာများအား တီဘီရောဂါပျောက်ကင်းသည်အထိ အိမ်တိုင်ယာရောက် တိုက်ရိုက်စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှု၍ တီဘီဆေးတိုက်ကျွေးခြင်း
- တီဘီလူနာ၏ အတူနေမိသားစုများကို တီဘီသံသယရှိမရှိ စစ်ဆေးမေးမြန်းခြင်းနှင့် လိုအပ်ပါက ညွှန်းပို့ခြင်း

တီဘီလူနာ၏ အတူနေမိသားစုများကို တီဘီသံသယရှိမရှိ စစ်ဆေးမေးမြန်းခြင်းနှင့် တီဘီရောဂါ ရှိ/မရှိ စစ်ဆေးနိုင်ရန်အတွက် ဆေးခန်းသို့ ညွှန်းပို့ခြင်း

တီဘီလူနာနှင့်အတူနေသူများအား ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးခြင်းရလဒ် (FY-22, FY-23)

[illegible]	[illegible]	FY - 22	FY - 23
[illegible]	[illegible] (ALL)	40	140
[illegible]	[illegible] (TB-CI) [illegible]	29	127
[illegible]	(TB-CI) [illegible]	28	117
[illegible]	[illegible]	77	306
[illegible]	[illegible]	77	306
[illegible]	[illegible]	24	201
[illegible]	[illegible] TPT [illegible]	1	11
[illegible]	[illegible]	1	6
[illegible]	[illegible]	0	1
[illegible]	[illegible] TPT [illegible]	0	2

Success Story Regarding CI (1)

- အသက် (၅) နှစ်အရွယ်ခန့်ရှိပြီဖြစ်သော လူနာ "စုစု" သည် မွေးရာပါ ဉာဏ်ရည်မသန်စွမ်း သော ကလေးငယ်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး လှိုင်သာယာမြို့နယ်တွင် မိသားစုနှင့်အတူနေထိုင်လျက်ရှိပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတီဘီအသင်း ပြည်သူလူထုအခြေပြုတီဘီရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးအစီအစဉ် မှ စေတနာ့ဝန်ထမ်းတစ်ဦး ၏ ညွှန်းပို့မှုကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံတီဘီအသင်း လှိုင်သာယာဆေးကုခန်း သို့ မိခင်နှင့်အတူ စုစု ရောက်ရှိခဲ့ရပါသည်။ အဆိုပါ ကာလအတွင်း လူနာ သည် ကိုယ်အလေးချိန်လျော့ကျလာခြင်း၊ ချောင်းဆိုးခြင်း နှင့် လည်ပင်းအကြိတ်များထွက်လာခြင်း အစရှိသော လက္ခဏာများရှိနေခြင်းကြောင့် စေတနာ့ဝန်ထမ်း က ယခုကဲ့သို့ ညွှန်းပို့လာရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ တာဝန်ခံဆရာဝန်မှ လိုအပ်သော အတည်ပြုစစ်ဆေးခြင်းများပြုလုပ်ပြီးနောက် လူနာ ကို အဆုတ် နှင့် အဆုတ်ပြင်ပ တီဘီရောဂါဟု သတ်မှတ်၍ ဆေးတိုက်ကျွေးခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များကို ၂၀၂၃ ခုနှစ် မေလ အတွင်း စတင်ခဲ့ပါသည်။

- ထို့နောက် တီဘီလူနာနှင့်အတူနေသူများအားတီဘီရောဂါစစ်ဆေးခြင်း (Contact Investigation) အစီအစဉ်အရ လူနာ ၏ အတူနေမိသားစုဝင် (၃) ဦးအား အမျိုးသားတီဘီရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးစီမံကိန်း ၏ "စံ"လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်များအတိုင်း စေတနာ့ဝန်ထမ်း မှ ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးခြင်းများကိုလုပ်ဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့လုပ်ဆောင်ရာမှ အတူနေ မိသားစုဝင် (၂) ဦး (လူနာ ၏ မိခင်၊ ဖခင်) တွင် တီဘီသံသယလက္ခဏာများတွေ့ရှိရသဖြင့် လှိုင်သာယာဆေးခန်းသို့ ထပ်မံညွှန်းပို့ခဲ့ပါသည်။

Success Story Regarding CI (2)

- လူနာ ၏ မိသားစုဝင် (၂) ဦးအား တာဝန်ခံဆရာဝန်မှ ဓါတ်မှန်ရိုက်စစ်ဆေးခြင်း ပြုလုပ်ပြီးနောက် လူနာ ၏ မိခင်ဖြစ်သူ ၏ ရင်ခေါင်းဓါတ်မှန်တွင် တီဘီဖြစ်နိုင်ခြေရှိသဖြင့် ၄င်း၏သလိပ်ကို (Gene Xpert) စစ်ဆေးရန်ညွှန်းပို့ခဲ့ပါသည်။ NTP မှပြန်လည်ပေးပို့သော အဖြေတွင် ဆေးယဉ်ပါးတီဘီရောဂါဖြစ်နေကြောင်း သိရှိလိုက်ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် လူနာ ၏ မိခင်အား မြို့နယ်ကျန်းမာရေးဌာန ဆေးယဉ်ပါးတီဘီရောဂါဆေးခန်း သို့ လွှဲပြောင်းကုသမှုခံယူစေခဲ့ပါသည်။ စုစုမိခင်မှာ ဆေးယဉ်ပါးတီဘီကုသမှုကို လက်ခံရန် ငြင်းဆိုသောကြောင့် ဆေးခန်းတာဝန်ခံဆရာဝန်နှင့် Clinic Assistant တို့မှ ဆေးကုသမှုခံယူနိုင်ရန် counselling ပေးခဲ့ပါသည်၊ လူနာစုစုကို ဆေးယဉ်ပါးတီဘီ ရောဂါဆေးခန်းသို့ သွားရောက်ပြသရာ ဆရာဝန်မှ ကလေးတီဘီကုထုံးဖြင့် ဆက်လက်ကုရန် ညွှန်ကြားခဲ့ပါသည်၊ ဆေးကုသမှုတိုးတက်မှုအခြေအနေကိုစောင့်ကြည့်ရန် လိုအပ်ပါက လာရောက်ပြသရန်ညွှန်ကြားခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ လူနာ သည်လည်း သူမ၏ တီဘီဆေးသောက်သုံးမှုကို ၂၀၂၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ အတွင်း အောင်မြင်စွာပြီးဆုံးခဲ့ပြီဖြစ်ပြီး ကိုယ်အလေးချိန် 9kg မှ 15kg သို့တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ လူနာ ၏ မိခင်မှာလဲ ဆေးယဉ်ပါးတီဘီ ကုထုံးဖြင့် ကုသမှုခံယူနေပြီဖြစ်ပါသည်။

တီဘီလူနာအား အိမ်တိုင်ယာရောက် တိုက်ရိုက်စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှု တီဘီဆေးတိုက်ကျွေးပေးခြင်း

Success Story Regarding DOT (1)

- အသက် (၃၀)အရွယ်ခန့်ရှိပြီဖြစ်သော အမျိုးသားလူနာ တစ်ဦး သည် ဖျားခြင်း၊ ရေယုံပေါက်ခြင်း၊ ခန္ဓာကိုယ်အနှံ့အပြားတွင် အနာများပေါက်ခြင်း တို့ကြောင့် ပုဂ္ဂလိကဆေးခန်းတစ်ခုတွင် သွားရောက်စစ်ဆေးရာ HIV ပိုး ကူးစက်ခံထားရပြီး ရင်ခေါင်းဓါတ်မှန်တွင် တီဘီရောဂါလက္ခဏာများတွေ့ရှိကြောင်း သိရှိခဲ့ရပါသည်။ MATA ဆေးကုခန်းမှ စေတနာ့ဝန်ထမ်းတစ်ဦးနှင့်ဆက်သွယ်မှုရရှိခဲ့ပြီး (၄.၈.၂၀၂၃) နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံတီဘီအသင်း လှိုင်သာယာဆေးခန်း သို့ ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။ တာဝန်ခံဆရာဝန်မှ သလိပ်စစ်ဆေးခြင်း (Gene Xpert) ပြုလုပ်ပြီး ခုခံကျ/ကာလသား ရောဂါတိုက်ဖျက်ရေး (လှိုင်သာယာ) သို့ လိုအပ်သောကုသမှုများရရှိနိုင်ရန် လွှဲပြောင်းခဲ့ ပါသည်။ သလိပ်အဖြေတွင် တီဘီပိုးတွေ့သောကြောင့် တီဘီဆေးကုသမှုကို (၇.၈.၂၀၂၃) တွင် တီဘီဆေး စတင်ကုသခဲ့ပါသည်။ ခုခံကျ/ကာလသား ရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးမှ CPT ကို (၈.၈.၂၀၂၃) နေ့ ၊ ART ကို (၃၀.၈.၂၀၂၃) တွင် ဆေးကုသမှုကို ရရှိခဲ့ပါသည်။

တီဘီလူနာအား အိမ်တိုင်ယာရောက် တိုက်ရိုက်စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှု တီဘီဆေးတိုက်ကျွေးပေးခြင်း

Success Story Regarding DOT (2)

- နှစ်ပါတ်အကြာတွင် ယားယံခြင်း၊ အင်ပြင်ထခြင်း၊ မျက်စိနီခြင်း စသည့် ဆေးမတည့်သည့် လက္ခဏာများ ဖြစ်ပေါ်လာသောကြောင့် တီဘီဆေးကို တာဝန်ခံဆရာဝန်မှ ခေတ္တရပ်ထားခဲ့ပါသည်။ တီဘီဆေး တည့်/မတည့် စမ်းသပ်ကုသခြင်းကို (၂၉.၈.၂၀၂၃) မှ (၁၁.၉.၂၀၂၃) ထိ ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး (၁၁.၉.၂၀၂၃) မှ စတင်၍ ဆေးလေးမျိုးပါသော တီဘီကုထုံး (4FDC) ဖြင့် ပြန်လည်ကုခဲ့ပါသည်။ လူနာ ဆေးကုသမှုကို မှန်ကန်စေရန်အတွက် (၁၉.၈.၂၀၂၃) နေ့မှ စ၍ စေတနာ့ဝန်ထမ်းကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသူမှ အိမ်တိုင်ရာရောက် တိုက်ရိုက်ကြည့်ရှုဆေးတိုက်ကျွေးခြင်းကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။
- (၁၁.၁၀.၂၀၂၃) ရက်နေ့တွက် (၂)လပြည့်သလိပ်စစ်ဆေးခဲ့ရာ "တီဘီပိုးမတွေ့" (Sputum AFB – Negative) အဖြေရရှိခဲ့ပြီး ကိုယ်အလေးချိန်မှာလဲ 48 kg မှ 50 kg သို့ တိုးတက်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ယခုအခါ လူနာသည် ရောဂါလက္ခဏာများ သက်သာလာပြီး ကျန်းမာရေးအခြေနေမှာလဲ ယခင်ထက်ပိုမိုတိုးတက်လာသောကြောင့် လုပ်ငန်းခွင်သို့ပါ ပြန်လည်ဝင်ရောက်နေပြီဖြစ်ပါသည်။ တီဘီဆေးကုသမှုကိုလဲ ဆက်လက်ခံယူနေပြီး (၈.၁.၂၀၂၄) တွင် (၅) လပြည့်သလိပ်စစ်ရန် ညွှန်ကြားထားပါသည်။

TB/HIV လူနာ အား စေတနာ့ဝန်ထမ်းကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်သူ မှ အိမ်တိုင်ယာရောက် တိုက်ရိုက်ကြည့်ရှုဆေးတိုက်ကျွေးနေပုံ

Essential Role of Community Volunteer to End TB

- **Community Volunteer is essential in community to fight TB.**
- **Presumptive TB referral by community volunteer is crucial in fighting TB.**
- **Contact investigation by community volunteer is very important to prevent the TB transmission.**
- **Home-based DOT provision by community volunteer is crucial in fighting TB.**
- **Missed dose tracing by volunteer is also important.**

USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE

CPI COMMUNITY PARTNERS INTERNATIONAL

HIV/TB Agency, Information and Services Activity

THANK YOU